

تبدیل مجازات

در نقه و حقوق ایران

www.ketab.ir

مرتضی برزگر

عبدالله اسدی

سرشناسه:	برزگر، مرتضی، ۱۳۶۹
عنوان قراردادی:	ایران، قوانین و احکام Iran Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور:	تبدیل مجازات در فقه و حقوق ایران / مرتضی برزگر، عبدالله اسدی.
مشخصات نشر:	تهران: نشر روزا، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری:	۲۰۵ص.
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۷۸۴۲-۲۱-۰
یادداشت:	کتابنامه
موضوع:	مجازات فقه - ایران
موضوع:	Punishment - Islamic Law - Iran
موضوع:	مجازات - ایران
موضوع:	Punishment - Iran
موضوع:	حقوق جزا - ایران
موضوع:	Criminal law - Iran
موضوع:	حقوق جزا (فقه) - ایران
موضوع:	Crime law (Islamic law) - Iran
طیاسه افزوده:	اسدی، عبدالله، ۱۳۷۰
رده بندی کنگره:	۱۹۵BP
رده بندی دیویی:	۳۷۵/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی:	۸۵۱۸۱۷۰

نام کتاب:	تبدیل مجازات در فقه و حقوق ایران
مؤلفان:	مرتضی برزگر - عبدالله اسدی
تعداد صفحات:	۲۰۵ صفحه / وزیری
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
سال چاپ:	اول - ۱۴۰۰
قیمت:	۷۸۰۰۰ تومان
شابک:	978-622-7842-21-0

۰۹۱۲۹۲۱۱۷۵۶ ۰۲۱-۴۴۰۱۵۶۰۸

www.rozapun.ir

فهرست

۱۳	پیش‌گفتار.....
۱۵	مقدمه.....
۱۹	الف: بیان مساله.....
۲۴	ب: اهداف پژوهش.....
۲۴	ج: اهمیت موضوع.....
۲۷	فصل اول: مفاهیم و کلیات
۲۹	مبحث اول: مفهوم شناسی.....
۲۹	گفتار اول: تعریف جرم.....
۳۰	گفتار دوم: تعریف خطا.....
۳۰	گفتار سوم: تعریف مجازات.....
۳۱	گفتار چهارم: تخفیف مجازات.....
۳۲	گفتار پنجم: تعریف تبدیل مجازات.....
۳۴	گفتار ششم: انواع تخفیف مجازات.....
۳۶	گفتار هفتم: توبه.....
۳۷	مبحث دوم: تعاریف جرم و انواع مجازات.....

- گفتار اول: تعاریف جرم و عناصر مشترك در جرم ۳۷
- گفتار دوم: مجازات و انواع مجازات ۴۴
- مبحث سوم: تعریف حدود شرعی و مجازات‌های تعزیری ۴۶
- گفتار اول: تعریف حد ۴۶
- گفتار دوم: تعریف تعزیری ۴۸
- مبحث چهارم: انواع مجازات‌های حدی و تعزیری در فقه و حقوق اسلامی ۵۳
- گفتار اول: انواع مجازات‌های حدی در فقه و حقوق اسلامی ۵۳
- گفتار دوم: انواع مجازات‌های تعزیری در فقه و حقوق اسلامی ۶۲
- فصل دوم: اصول کلی حاکم بر مجازات‌های حدی و تعزیری** ۶۹
- مبحث اول: اصل قانونی بودن جرم و مجازات ۷۱
- گفتار اول: چالش‌های اصل قانونی بودن جرایم و مجازات‌ها در قانون اساسی ایران ۷۶
- مبحث دوم: اصل شخصی بودن مجازات ۷۸
- مبحث سوم: اصل برائت ۸۲
- مبحث چهارم: اصل تساوی مجازات ۸۷
- مبحث پنجم: اصل تناسب جرم و مجازات ۹۰
- گفتار اول: معنای تناسب در لغت و فقه ۹۱
- گفتار دوم: اصل تناسب در قانون کیفری ایران ۹۲
- مبحث ششم: انواع ملاک احکام ۹۵
- گفتار اول: ملاک تشریح احکام در اسلام ۹۵
- گفتار دوم: عقل و ملاکات احکام ۹۶
- گفتار سوم: ملاکات احکام و مقتضیات زمان ۹۷

پیشگفتار

مفهوم قانونی جرم، قراردادی و اعتباری است و متناسب با شرایط و عوامل مختلف در هر عصر و زمانی متغیر است. بین تعریف قانونی جرم و تعریف فقهی آن تفاوت وجود دارد. جرم در اصطلاح فقهی به معنی گناه و معصیت است و از نظر قانون دارای دو ویژگی خصوصی و عمومی جرم می باشد. بنابراین اصل قانونی بودن مجازات ها، پس از احراز جرم، دادگاه اقدام به صدور حکم محکومیت بر اساس مجازات مندرج در قانون می نماید. مجازات ها در قوانین ایران به سه دسته کلی مجازات اصلی، مجازات تبعی و مجازات تکمیلی و مجازات اصلی به چهار دسته حد، قصاص، دیه و تعزیر تقسیم می شوند. مورد بررسی این پژوهش حد و تعزیر می باشد. تخفیف مجازات در اصطلاح حقوقی یعنی اینکه به موجب قانون مربوط به جرائم ارتكابی از سوی مجرمین، نوع و میزان مجازات اصلی در صورت وجود جهات مخففه از سوی مقام قضایی به مجازات دیگری که مناسب تر به حال مرتکب جرم و متناسب با مجازات اصلی بوده باشد تقلیل و یا تبدیل گردد. بنابراین هدف از این پژوهش بررسی مساله تخفیف و تبدیل از مجازات در فقه و حقوق ایران می باشد. نتایج نشان می دهد، اصول حاکم بر حقوق کیفری دارای پنج مؤلفه اساسی، اصل قانونی بودن جرم و مجازات، اصل شخصی بودن مجازات، اصل تساوی مجازات، اصل تناسب جرم و

مجازات و اصل برائت می باشد. در راستای اصل فردی کردن مجازات‌ها، یکی از ابزارهای مهمی که در اختیار دادگاه گذاشته شده است اعمال تخفیف می باشد. تخفیف مجازات بر دو نوع می باشد. گاهی اوقات اعمال تخفیف برای دادگاه تکلیف قانونی و الزامی است که از آن به تخفیف قانونی یا اجباری یا تقنینی یا الزامی یا معاذیر قانونی تخفیف دهنده نام می برند و گاهی اوقات اعمال تخفیف در اختیار قاضی مخصوصاً در جرائم تعزیری است و می تواند با تشخیص و صلاحدید خود از این تأسیس استفاده نماید. تبدیل مجازات‌ها در نهایت متضمن نوعی تقلیل کیفر است. در خصوص سن مسئولیت کیفری در مورد جرائم مستوجب حد و قصاص نیز با پیش بینی لزوم رشد کیفری، امکان جایگزینی تعزیرات به جای حد و قصاص را مقرر داشته است. جنسیت عاملی برای تفاوت در مجازات نیست ولی در شرایطی موجب تخفیف و تقلیل مجازات آنان می شود. با توجه به اهمیت توبه از دیدگاه قرآن و سنت، توبه می تواند عاملی در اسقاط مجازات محسوب شود. توبه تنها حق الله را ساقط می کند و حقوق مردم بایستی جبران شود.